

Kaavoituspäällikön lausunto Hämeen kuljetus Oy:n ympäristölupa ja maa-aineslupahakemuksesta, Juustopolku

Valmistelija yleiskaavoittaja Antero Kortesmaa

Asia:

Lempäälän kunnan viranomaislautakunta pyytää Lempäälän kunnan kaavoituksen lausuntoa Hämeen kuljetus Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta **24.10.2024 mennessä**. Lausunto pyydetään toimittamaan Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun osoitteella: yhdyskunta@lempaala.fi.

Yhteislupahakemuksella haetaan maa-aineslupaa kalliokiviaineeseen ottamiseen, ja ympäristölupaa kallion louhintaan ja murskaukseen 10 vuodeksi. Lisäksi haetaan lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Toiminnalle on aiemmin luvitettu toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa ja maa-aineslupa, joka on ollut voimassa 27.8.2024 asti. Voimassa oleviin lupamääräyksiin haetaan muutosta toiminta-aikojen osalta.

Hakemuksen mukainen toiminta sijaitsee Lempäälän kunnassa noin 8 kilometrin päässä keskustasta pohjoiseen. Toiminta sijoittuu kiinteistölle 418-402-6-18 Niinivuori-Seppälä, joka sijaitsee Juustopolku-nimisen tien varrella.

Lausunnossa pyydetään tarkastelemaan mm. toiminnan vaikutuksia alueen käyttämiseen kaavassa varattuun tarkoitukseen / suunniteltuun maankäyttöön.

Asian eteneminen

Alueelle on myönnetty ottolupa ensimmäisen kerran 19.10.1992.
Edellinen lupa 19.8.2014
Nykyinen lupahakemus 21.5.2024 ja sen täydennys 18.8.2024.
Lupaa haetaan 10 vuodeksi.

Hankkeen tiedot hakemuksessa olevan tiivistelmän mukaan:

Ottamisalueen koko on noin 7,5 ha. Vuosittainen haettava kallioainesten ottomäärä on laskennallisesti arvioituna noin 40.000 m³ltr. Alin ottotaso tulee olemaan +145 kuten tähänkin asti. Vuosittain kalliota porataan enintään 22 päivänä, joihin sisältyy arviolta 4–6 räjäytystä. Murskaus- ja seulptatyötä tehdään arviolta 44–61 päivänä vuodessa. Kuljetuksia alueelta tapahtuu kallioaineksen menekin mukaan, keskimäärin 8 käyntiä vuorokaudessa. Kuljetuksia ei välttämättä tapahdu päivittäin.

Ottoalueet maisemoidaan lähtökohtaisesti heti, kun se on työn edistymisen kannalta mahdollista. Maisemointiin käytetään louhetta ja alueelta kuorittuja pintamaita. Tarvittaessa alueelle voidaan vastaanottaa puhtaita maa-aineksia maisemointitarkoituksiin enintään 75 000 m³ lupakauden aikana. Toiminnan lopuksi alue palautetaan metsätaloukseen.

Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat noin 300–350 metrin päässä sijaitsevat vapaa-ajan asunnot. Suunnitelma-alueen viereinen suojeltu lehmusmetsikkö on huomioitu suunnitelmassa riittävin suojaetäisyyksin. Toiminta on kunnan ja maakunnan maankäytön suunnitelmiin nähden ristiriidatonta.

Toiminnan keskeisimmät ympäristövaikutukset ovat melu, pöly, tärinä, liikenne sekä hulevedet. Louhimiseen, murskaukseen ja seulontaan liittyvän melun sekä pölyn leviämistä ehkäistään parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) menetelmin. Alle 500 metrin etäisyydelle ottamisalueesta sijoittuu kaksi vapaa-ajan asuntoa, jonka vuoksi suunnitteluun ja suojaustoimiin on kiinnitetty erityistä huomiota. Alueen pintavedet johdetaan pinnankallistuksen ja louhesuoto-ojan avulla nykyisen ottoalueen pohjoisreunassa olevaan selkeytsaltaaseen ja siitä edelleen louhepenkan kautta laskuojaan. Toimintaa ja sen ympäristövaikutuksia tarkkaillaan säännöllisesti koko toimintakauden ajan.

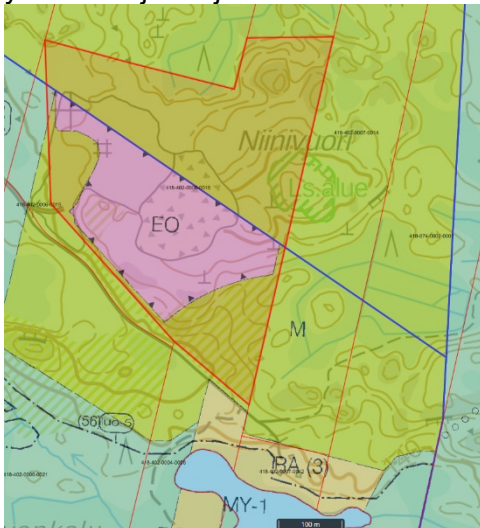
Korkotasot

Suunnittelualan lähiympäristö on korkotasoiltaan vaihtelevaa. Länsipuolella on yli +166 tasolla oleva Niinivuori ja itä-luoteispuolella maanpinta kohoaa enimmillään tasolle +153. Ottoalueen pohja on alimmillaan tasolla +145,4. Kiinteistön pohjoisosa on luontaisesti alinta ottotasoa alempana. Juusonpolku kulkee kiinteistön lounaisrajan tuntumassa tasolla +137...+142.

Maankäyttö- ja kaavoitus

Hakemuksessa (2.3) on esitetty kaavoitustiedot. Alla olevat kartat eivät ole hakemuksesta.

Yleiskaavayhdistelmä (EO ja RA välinen lyhyin etäisyys on noin 130 metriä) Sininen viiva on yleiskaavojen rajat.

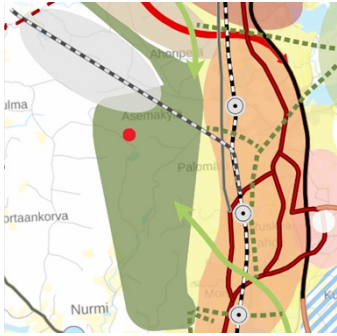

Maakuntakaava 2040

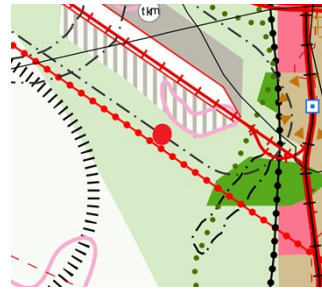
Ottoalue ulottuu kiinteistön pohjoiseen ulokkeeseen.

Strateginen yleiskaava, punainen pallo

Vaihemaakuntakaavaehdotus Elonkirjo ja energia (ei nähtävillä vielä) lisättynä maakuntakaavaan 2040. Kohde: punainen pallo

Muita yksittäisiä hakemustietoja:

Käytännössä ottoalueen pintavedet laskevat pohjoiseen (s. 13).

Vuoden 2014 maa-aineslupa on myönnetty 630.000 m³ktr:lle, josta on otettu vuoden 2023 lopussa 121.722 m³ktr (s. 15).

Edelliseen lupaan verrattuna ottamisaluetta on pienennetty länsipuolen loppuun otettujen alueiden osalta. Tätä aluetta käytetään jatkossa varastointialueena (s. 15).

Määritellyn ottamisalueen ottamismääräarvio on laskettu koneellisena kolmioverkkolaskentana käyttäen lähtöaineistona Maanmittauslaitoksen korkeusmallia (2 m).

Taulukko 2. Arvioitu ottamismäärä		
suure	yksikkö	kokonaismäärä
Louhittavan alueen pinta-ala	ha	7,5
Louhittava kallio	m ³ ktr	495 000
	t	1 300 000
Louhittava määrä vuosittain, keskiarvo	m ³ ktr	40 000
	t	108 000
Kuorittavan maannoksen määrä, arvio	m ³ ktr	5 000

Jälkihoito (s. 30) Ottoalueiden maisemointi aloitetaan lähtökohtaisesti heti, kun se on työn edistymisen kannalta mahdollista. Alueen luoteisosassa jälkihoitoa on jo osittain aloitettu. Luiskaukset tehdään kaltevuuteen 1:2 tai tätä loivemmiksi ja luiskien yläreunat

pyöristetään maastoon sopiviksi. Luiskauksiin ja maisemointiin käytetään louhetta ja alueelta kuorittuja pintamaita. Tarvittaessa maisemointia varten tuodaan puhtaita maa-aineksia muualta enintään 75 000 m³ lupakauden aikana. Maisemointiin tarvittava maa-ainesten määrä on arvioitu laskennallisesti huomioiden luiskauksiin tarvittavat massat ja koko otto- ja varastointialueen pohjalle tarvittava noin 50 cm kerros metsittymisen varmistamiseksi. Maisemointiin vuosittain tarvittava massamäärä vaihtelee työvaiheiden mukaisesti.

Lausunto

Vuoden 2014 luvan käsittelyn jälkeen kymmenessä vuodessa on alueelle tullut muutoksia. Maakuntakaava 2040 on tullut voimaan ja vaihemaakuntakaava on ehdotusvaiheessa ja menossa kohta yleisesti nähtäville. Lempäälän strateginen yleiskaava on valmistunut. Ottoalue on osin Säijän osayleiskaavan alueella (EO) ja osin ko kaava-alueen ulkopuolella. Järvien ympäristöt rakennuspaikkoineen olivat aikaisemmin rantojen osayleiskaavassa 1993. Rakennuspaikat siirtyivät lopulta Säijän osayleiskaavaan samoin aluerajauksin ko alueella. Kaavaan on merkitty rakennuspaikkojen määrät sulkuihin. Yhä Ison-Muurajärven rannalla on kaksi rakennettua lomarakennuspaikkaa ja kolme rakentamatonta. Maanottoa lähimpänä oleva rakennuspaikka on tällä hetkellä kiinteistövälittäjällä myynnissä.

Maanottoaluetta ei olla laajentamassa aikaisemmasta luvasta. Ottoalueen raja eroaa vain hieman verrattuna aiempaan lupaan (alla oleva kartta). Ottoalueen pohjoispuolella on alueita, mihin ottamistoiminta ei ole vielä edennyt. Kyseessä on aikaisemmin luvitetun toiminnan jatkamisesta. Ottamismäärä on ko alueella kuitenkin niin suuri, että sitä ei saatane otetuksi seuraavankaan kymmenvuoden aikana.

Ottamisalue sijaitsee maakuntakaavan 2040 maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä. Koska ottamisalue ei laajene nykyisestä luvasta, ei ottamistoiminnalla tulle olemaan merkittäviä haittavaikutuksia. Ottamiskorkeus +145 metriä on sama kuin aiemmin eikä aiheuttane haetun mukaisesti haittaa tulevalle maankäytölle. Seuraavan kymmenen vuoden ajan haittavaikutukset liittyvät ottamistoiminnan vaikutuksiin.

Ottamistoiminnan jälkihoidossa tulee huomioida, että alue maisemoidaan, siistitään ja jätetään luontaiseen kuntoon. Maaston muotoilussa tulee pyrkiä luontaisuuteen. Luiskan ylä- ja laosat tulee pyöristää ympäristön ja maaston muotoihin sopiviksi ja liuskat sopivan vaihteleviksi. Vanhat meluvallit ja muut vallit tulee tasata. Jyrkkiä kohtia tulee välttää. Kymmenen vuoden aikana alueen maankäytölliset suunnitelmat voivat kuitenkin tarkentua alempana kerrotun MAL-sopimuksen toimenpiteiden myötä.

Ratapiha ja tuleva osayleiskaava:

Alue sijaitsee myös maakuntakaavan kaupunkiseudun läntisen yritysalueiden kehittämisvyöhykkeellä ja VAK-ratapihan huomiointivyöhykkeen reuna-alueella. Vyöhykkeet on kaavoitettu mahdollisen junan oikoradan rakentamisen jälkeen tuleviksi vaikutusvyöhykkeiksi.

Uusi valtion ja Tampereen kaupunkiseudun välinen MAL eli maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus vuosille 2024-2027 on hyväksytty kunnissa ja seutukunnassa sekä puollettu talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa 23.9.2024. Lempäälän kunnanvaltuustossa ko sopimus hyväksyttiin 25.9.2024. Valtio hyväksyy sopimukset

valtioneuvoston periaatepäätöksellä loppuvuodesta 2024. Sopimukset on tarkoitus allekirjoittaa joulukuussa 2024.

MAL -sopimusehdotuksessa 28.8.2024 on toimenpidekohdassa seuraava teksti:
”Sopimuskaudella kaupunkiseutu ja Väylävirasto edistävät yhdessä järjestelyratapihan siirtoa ja multimodaalin logistisen solmun mahdollistamista uudessa sijainnissa. Lempäälän kunta valmistelee yleiskaavaa järjestelyratapihan siirron mahdollistamiseksi ja Tampereen kaupunki jatkaa maankäytön suunnittelua nykyisen järjestelypihan alueella ja arvioi muutoksen yhdyskuntarakenteelliset vaikutukset.”

Tulevassa osayleiskaavassa suunnittelualue tulee kattamaan ottoalueenkin. Siten myöhemmässä vaiheessa saadaan tarkempia tietoja junan oikoradan ja järjestelyratapihan sekä siihen liittyvien toimintojen mahdollisesta alueesta.

Rakennuspaikkojen huomioiminen:

Maanottotoiminnan melujen hallinta tulee suunnitella. Lähempänä kuin olemassa oleva lomarakennuspaikka (melumittauspiste 2) on tällä hetkellä myynnissä osayleiskaavan mukainen lomarakennuspaikka. Rakentamattomat rakennuspaikat on kerrottu jo kaavoituspäällikön lausunnossa 2014 ja ne olivat merkittynä silloisessa ja ovat nykyisessä osayleiskaavassa. Rakennuslupa tulee voida myöntää ilman erityistä melusuojausta. Rakennuspaikka on alle 300 metrin päässä ottoalueesta. Osayleiskaavan EO ja RA alueiden välinen lyhin etäisyys on noin 130 metriä.

Liitteet

Lausunnon jälkeen on hakemuksen havainnollistavat kartat, missä näkyy lupapäätöksen 2014 ja tämän hakemuksen 2024 ottoalueet.
Toisena karttana on lopputilannekartta.

Toimivalta

Tämän päätöksen toimivalta tulee Lempäälän kunnan hallintosäännöstä:
Yhdyskuntajohtajan päätösvallan siirtäminen kaavoituspäällikölle 26.1.2024 § 2. Kohta 1. toimii MRL:n 20 §:n tarkoittamana kaavoittajana ja kohta 6: ”Kaavoituspäällikkö antaa kunnan puolesta lausunnot ja vastineet ympäristölupa- ja maa-aineslupahakemuksista ja niihin liittyvistä valituksista”

Lisätietoja:

Kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä
Yleiskaavoittaja Antero Korttesmaa

Päätös

Päätän antaa yllä selostusosassa mainitun lausunnon.

Teija Mäkelä
Kaavoituspäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Lempäälän kunnan asianhallintajärjestelmässä.

Päätöksen nähtävänäpito

Tämä päätös on nähtävänä Lempäälän kunnan internetsivuilla 24.10.2024 alkaen

Tiedoksi

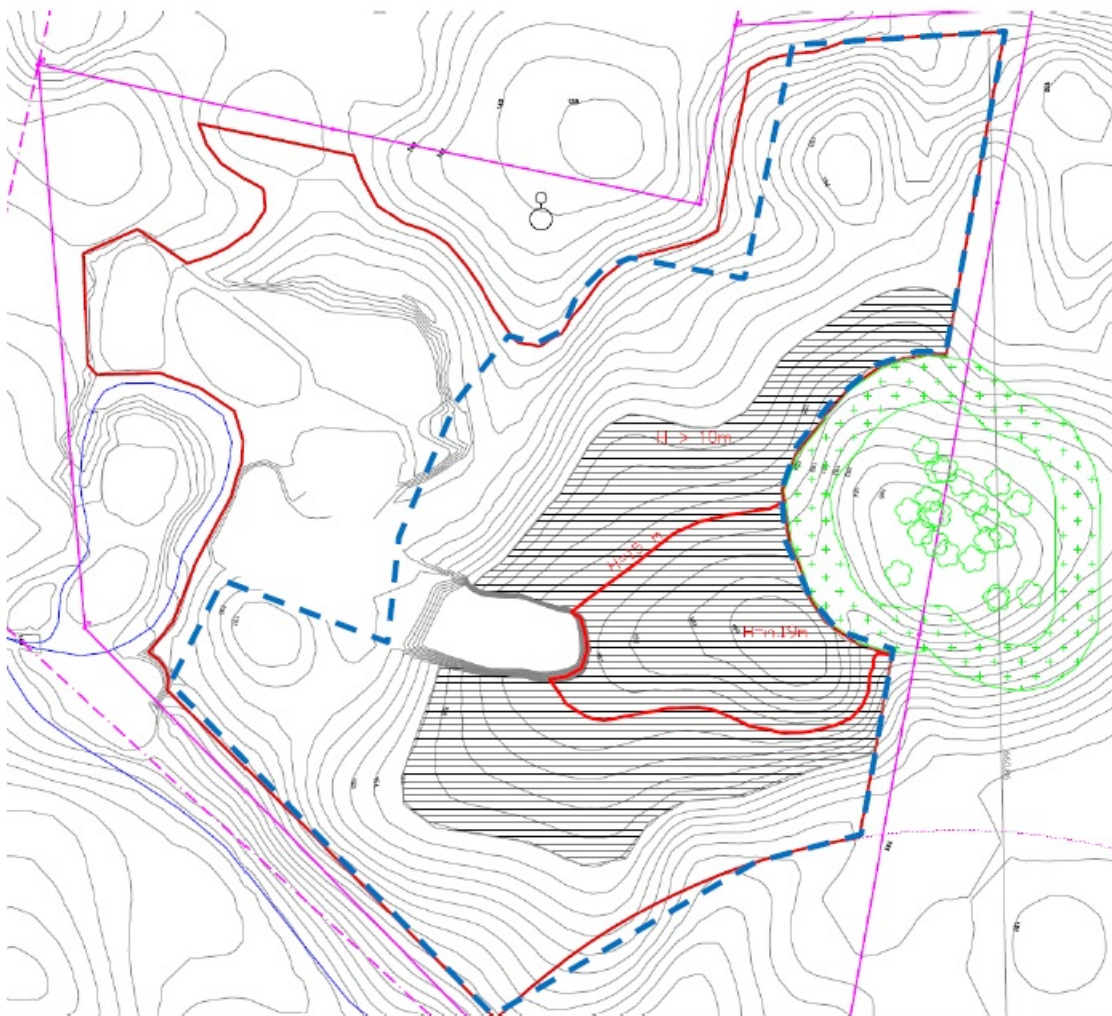
Yhdyskuntalautakunta
Ympäristönsuojelu
Yleiskaavoittajat

Muutoksenhakukielto

Tästä päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Hakemuksen liitte 8: Louhinnan ympäristöselvityksen (riskikartoitus, päivitetty 19.8.2024) kuvassa kohdasta 2.2 näkyy parhaiten ottamisalueiden erot. Punainen viiva on luvan 2014 mukainen alue ja sinisellä katkoviivalla on nyt haettavan luvan ottoalue. (Haettava louhintamäärä on alla olevassa tekstissä virheellinen. Luvassa 2014 haettiin ko määrä ja lupahakemuksessa myönnettiin 630000 ktrm³. Nyt haetaan 495000 ktrm³.)

Louhintamäärä on yhteensä noin 800 000 ktrm³ ja louhintarintauksen korkeus vaihtelee välillä noin 5-19 metriä. Heittosuunnat vaihtelevat lounaan ja pohjoisen välisellä sektorilla. Alueen pohjoisosalla ottokorkeus on 5-10 m, samoin alueen eteläreunassa. Kaakkoisreunassa ottokorkeus on 10-19 m. Kuvassa 2 on esitetty ottoalueen rajaus punaisella, ja yli 10 m korkea ottoalue on viivoitettu.

Kuva 2: Louhinta-alueet havainnekartta, ottosyvyydet. päivitetty ottoalue merkitty kuvaan sinisellä katkoviivalla.

Hakemuksen liite 4 Lopputilannekartta.

